

Izhaja

vsak četrtek (po potrebi
tudi večkrat) z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankirajo
in pošljajo uradništvu
Velikover

Rokoni-
str. 5814

Dopi.
pri
Ljubljana
Nefra.
dopisi se ne
prejmejo.

Licejska knjižnica

GLASILO

glasilo koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20.—
» pol leta » 11.—
» četrt » » 6.—
» 1 mesec » 2.—

za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.

Za oglasila se plačuje po 50 v, med
besedilom po 1 K za 1 cm² vsakokrat,
minimum 24 cm². — Za poslano se
plačuje po 80 v, za parte, zahvale in
izjave po 1 K za 1 cm². — Za male
oglasne se plačuje po 30 v za besedo;
debelo tiskano 60 v vsakokrat;
minimum 5 K.

Za izvestilo pri upravnistvu 3 K posebej.
Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravištvo lista »Mir«,
Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 7. septembra 1920.

Št. 50

Dva shoda.

Poraz nemčurjev v Kotmari vesi.

Slovenska zmaga.

Nemčurji še menda zmiraj mislijo, da imajo v Kotmari vesi svoj nemškutarski paradiž. Prav sigurni pa vendar le niso, zato so se zatekli v zadnjo našo gorsko vasico Brde. Sem naj pridejo naši bratci iz Vetrin, Hodiš, Ribnice, Borovelj, Žihpolj, Kaple, Svetne vesi, sploh iz celega okraja, tu smo varni, tukaj nas nihče ne bo motil. Pa smo jih vendar zmotili. Okoli 80 naših mož je že celo uro pred napovedanim časom zasedlo vse prostore. Prišlo jih je vedno več.

Jaka Lučovnik je bil še čisto sam. Nato pa so začeli prihajati čisto tuji obrazi, moški in ženske. Vsak pa se je strašno začudil nad tolikim številom naših, ki so začeli mirno peti in se razgovarjati. Zborovanje je otvoril odpuščeni učitelj Harich. Možu se pozna, odkod je prišel. Suh je in bled. Vsak na prvi pogled ugane, da je eno leto bival v Celovcu. Ker je govoril le nemško, je nastal seveda takoj strašen hrup, ki se ni prej pomiril, dokler nemčurji niso zapustili zborovališča in šli nazaj za hlev. Med vednim vpitjem in živijo-klici sta govorila tamkaj v sredi gruč ljudi vetrinjski Šimen Gaggl in Jakob Lučovnik iz Žihpolj. Zastopil ju ni nihče, ker se je okoli njiju na vseh straneh strastno debatiralo.

Župnika Arnuša niso pustili govoriti, češ, da je javni nastavljenec. Povedal jim je samo, da so tu samo domačini, ki varujejo svojo zemljo in kakor so jo obvarovali danes, tako jo bodo tudi na dan plebiscita. Zmaga je naša. Nemčurji še sanjali niso, da nas je toliko. Saj se vendar dan za dnevom tolažijo s svojimi 80%. No, danes ste nas videli samo nekaj. Kaj bi le rekli, ko bi še naša dekleta in žene prišle.

Podlistek.

Ksaver Meško:

[6]

Izza črnih časov v rajni Avstriji.

Ne mogel bi se pritoževati nad vedenjem g. ritmojstra. Vobče je bil prijazen in takten. Le dvakrat se mi je zazdel pravi lovski pes — ne zamerite primere, prosim, a nehoti mi je prišla ta misel, ko sem videl, kako je ob dozdevni novi sledi nenadoma ves oživel in kar ves vztrepetal.

Med karticami, visečimi na stenah, je zagledal kartico misijonarja in prijatelja o. Veselka Kovača, pisano v Moskvi na poti s Kitajskega. „Zdaj ga imamo, z Rusi je tudi imel zveze!“ si je menda mislil gospod, je vztrgal kartico izmed drugih in prihitel z njo k meni: „Kaj pa to?“ Ko sem mu pojasnil, od kod in od koga, je bil precej razočaran.

Kmalu na to je izteknil na omari na hodniku kuvert od občinskega urada Lipe pod Beljakom. Pismo je prišlo nekaj dni prej ekspresno. Župana na Lipi, g. Faleja, zavednega Slovence, so ravno prejšnje dni tudi vteknili pod ključ. Ta kuvert je gospoda naravnost elektriziral. „Kaj imate z lipško občino tako nujnega in važnega, da si dopisujete ekspresno?“ Vidi Bog, kaj vse mu je slikala bujna domišljija. Morda, da so mi sporočili, naj kaj važnega in nevarnega odstranim in uničim. Pa je bila zelo navadna in prozaična zadeva: neki ženin je potreboval krstni list, je poslal denar zanj v pismu, a ker so pisma zaradi cenzure morala biti odprta, je nekdo denar in pismo vtaknil v žep; jaz vsaj ga nisem dobil. Pa me je ekspresno prosil potom občine, naj mu nemudoma pošljem, ker se zelo mudi.

„Če je to resnica, morate imeti dan prihoda pisma in dan rešitve vpisan v opravilnik.“

Dobro je bilo, da so imele te svoje zborovanje v šoli, ker bi se sicer čisto gotovo kakor razjarjene ose vsipale na izdajalce domovine.

Omeniti moram tudi še ta shod. Okoli 150 žen in deklet iz cele občine se je zbralo v šolskih prostorih, da se navdušijo ob krasnih govorih, ki sta jih imeli gospodični A. Piskernikova in domača učiteljica Slavica Gornikova. Ko bi tiste nemčurke, ki so po Brdih prodajale zijala, le enkrat v življenju slišale slovensko ženo tako govoriti, kakor sta govorili ti dve gospodični, ne bi pljuvale več svoji slovenski materi v obraz. Nemci dobro vedo, da jim ravno od naših žensk preti največja nevarnost.

Zato pa se le držite, drage slovenske Korošice, in na dan plebiscita bodo šli nemčurji, kakor so šli v nedeljo iz Brd, tiho in poparjeni.

Mi pa bomo peli, kakor smo peli v Brdih za njimi: „Pa je le zmaga Jugoslovanska.“

Korošice in Korošci!

Mrtvaški zvonček poje švabski oblastnosti v koroški Sloveniji. Nemci pripravljajo svoje kupe, njihovemu odiranju revnega ljudstva je konec, njih veleposestva se bodo porazdelila med ubožnejše Slovence in svobodno in brez straha bo naše ljudstvo spregovorilo, hoče se li divna naša Rožna in Podjunska dolina pridružiti Jugoslaviji ali zaslužniti za večne čase bankerotni židovski Avstriji.

Pravico naše samoodločbe

ščitijo velesilna Anglija, Francija in Italija. Medzavezniška komisija nam jamči za svobodno in prosto glasovanje, ona ne bo pripustila nemškega nasilja in zabranila vsako strahovanje.

Rojaki!

Kljub tisočletni nemški grozovladi se vendar niste vdali. Ne samo vaše sveto znano domoljubje,

ne samo vaša iskrena ljubezen do rodne grude vas je ohranila našemu narodu, že čisto hladni razum vam je svetoval, iskati oporo pri naših bratih onstran Karavank in ta vaš razum bo zahteval, da utone lepa naša koroška Slovenija v nemško-židovski polomiji.

Le svobodna, nerazdeljena koroška Slovenija v jugoslovanskih narodnostnih mejah more zajamčiti

mirno bodočnost

našemu ljudstvu in mu uspešno pripomeči

h gospodarskemu blagostanju.

Za slovensko Koroško pomenja narodna in gospodarska združitev z mogočno jugoslovansko državo

življensko vprašanje.

Rožu in Podjuni je dano na izbiro med

nemško-avstrijsko polomijo,

ki ima trikrat toliko dolgov, kakor je cela bankrotna republika vredna, in pa med

kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev,

ki se po težkih preskušnjah v vojnah nad vsemi evropskimi državami gospodarsko najbolj sijajno razcvita.

Gre za to,

se bodele li dali gospodarsko zaslužniti, izžemati in oropati od avstrijskega židovstva, ki vam bo svojevoljno in za smešne cene grabilo vašo ži-vino in vaše pridelke ter vas obdarjalo s pisanim papirjem, s katerim na celim svetu ne morete kupiti ničesar, ali pa bodele li

pritrtili glasu razuma in vesti

in volili vašo domovino tam, kjer se vam ponuja blagostanje v miru in pokoju, bogati procvit poljedstva in živinoreje in kjer bo kmet vladal ter določal plačilo svojim potnim sragam in žuljem.

„Gotovo bo de.“

„Pokažite!“

Priznam skesano in po resnici, da takih manjvažnih uradnih dopisov res ne zapisujem rad: škoda papirja, črnila in časa. Bilo bi zelo lahko mogoče, da tudi tega ne bi bil vpisal, kar bi me moglo takoj kruto tepsti. A Bogu slava, vse je bilo lepo na papirju, kakor uradni šemelček hoče imeti — sovražim ga skoro tako kot matematiko.

Vendar je gospod, pač še vedno dvomeč, kuvert spravil posebej med svoje papirje, in so pri občini na Lipi uprizorili vestno in obširno preiskavo, sem li res govoril resnico. Pa jo sem . . .

Kako se je pisal gosp. ritmojster, še bogme danes prav ne vem. Menda Heinricher. Rad bi pa res vedel, kakšna usoda ga je doletela po prevratu. Ne bi staval pet vinarjev, da ni zdaj v službi čehoslovaški ali jugoslovanski. Saj sedijo pri nas na visokih in toplih mestih gospodje, ki so bili v Beljaku navdušeni Kundschafter-offiziere, ki so za tiste čase slovensčino pozabili in svoja imena pisali nemško . . .

Ob treh popoldne se preiskavo zaključili — glad je včasih komu tudi koristen. Meni je bil, sicer bi me bili pestili še dalje.

„Hvala Bogu“, sem se razveselil, „vendar gredo! Si bom vsaj malo odpočil in se najedel: lačen sem kakor Ezav, ko je prišel z lova.“

A sem se veselil prezgodaj. Gospod ritmojster se je postavil pred me v pozor in mi javil kratko in suhoparno:

„Hochwürden, ich erkläre Sie für verhaftet, Sie haben mit mir zu fahren — gospod, moj jetnik ste, z menoj morate!“

„Moj jetnik ste, z menoj morate!“

Zdi se mi, da nisem čutil nič posebnega, ko

mi je g. ritmojster to javil, ne presenečenja, še manje strah. „Prišlo je, kar je itak priti moralo“, sem si rekel. „Bolje preje nego pozneje.“

„Tako, gospod ritmojster; dovolite le, da se nekoliko bolje oblečem.“

„Brez vse skrbi, prosim.“

„Ali smem vzeti kaj s seboj?“

„Perila za en teden.“

Pospravljaj sem si potrebno. G. ritmojster in orožnik sta mi sledila korak za korakom. Bila je pač njuna dolžnost, sicer pa je bil orožnik prav vrl mož, Čeh menda.

„Brevir moram pač tudi vzeti.“

„Seveda smete.“

Segel sem v žep. Noža ni bilo v njem.

„In nož?“

„Tega ne boste potrebovali.“

„Kak kos kruha ali kak drug prigrizek tudi vzemite s seboj, gospod župnik“, mi je svetoval orožnik.

„Se bo že notri kaj dobilo“, je branil ritmojster, ki je, vidno nervozen, ker lačen, komaj čakal, da bi šli.

„Zdaj, ob treh, bo notri težko kaj dobiti, gospod župnik pa ni nič obedoval“, je ugovarjal orožnik.

„Pa vzemite, a brzo!“

Spodaj v veži je jokala stara služkinja:

„Gospod, kdaj pridete nazaj?“

„Ne vem.“ — „Ali sploh pridem?“ sem mislil na tihem.

Orožniki in detektivi so med tem spravili tistih osem ovitkov z zaplenjenimi spisi na voz, ki nas je čakal pred cerkvijo. Tudi mi smo sedli vanj: midva z ritmojstrom zadi, nama nasproti dva orožnika z nasajenimi bajoneti. Trije orožniki so jezdili za vozom. G. nadporočnik je izginil brez slovesa, da nisem vedel, kdaj.

(Se nadaljuje.)

Za mesec dni boste odločili o svoji usodi. Vesoljni svet gleda na vas s skrajno pozornostjo in radovednostjo, ugibajoč, se boste li dali zapeljati od praznih obljub in nesramnih klevet, ali pa boste li poslušali glas vašega srca in izbirali tako, kakor bi izbirali vaši deda in pradedi, ki so s trudom in naporom pridobili to krasno zemljo in jo vam izročili.

Združene velesile so nam obljubile syobodno, od nemškega strahovanja nemoteno glasovanje. S tem nam je zagotovljena tudi sijajna zmaga, ki nam je gotova kakor amen v očenašu. Seveda bodo skušali Nemci z lažmi in zavijanjem premotiti naše ljudstvo, morebiti bode hoteli povzročiti tudi pretepe in nemire, da bi preprečili glasovanje, kajti njih sovraštvo gre tako daleč, da bi rajši videli, ako zasedejo našo kraje za vedno Italijani kakor da postane slovenski človek svoboden v svobodni jugoslovanski državi. Mi Slovenci zavračamo vsako nasilje, mi ne grozimo nikomur, mi zaničujemo laž in zavijanje resnice. Mi bomo tudi v odločilni uri ohranili v svesti si naše zasigurate zmage našo hladno kri in razumni preudarek.

Rojaki!

Glasovanje bode odločilo o vaši usodi za večne čase.

V tem zgodovinskem trenutku moramo biti složni in edini. Vse zasebne koristi stranke, stanu ali kateregakoli prepričanja morajo stopiti v tej usodni uri v ozadje, utihniti morajo vsa nasprotstva v trenutku, ko boste pred celim svetom slovesno potrdili vašo zvestobo do maternega jezika. Vsaka vas, vsaki stan, vsaka stranka naj tekmuje

brez razlike in nasprotstva,

da bode število naših glasov čim ogromnejše in da bo naša večina tim sijajnejša.

Glas domovine vas kliče!

Korošci, otmite se židovskemu jarmu! Vi ste svobodni, odločilna ura je napočila. Meseci pričakovanja so pri koncu. Strnite vaše vrste, nastopila je minuta dejanja.

Koroško slovenskim Korošcem, ne avstrijski Judeji!

Koliko stane avstrijskega kmeta vojaštvo?

Avstrijsko vojaštvo se pripravlja k štrajku. Kaj misliš, koroški poljedelec, o državi, kjer štrajkajo vojaki? Kaj ne, da je gnala do zadnjih korenin in bankrotna do zadnje opeke na strehi.

Nemška Avstrija vzdržuje 30.000 vojakov-prostovoljcev. Človek bi mislil, da oni ne nalagajo državi posebno velikih bremen. Pa glej, avstrijski Nemci so izračunali, da je ta prostovoljna armada veliko dražja kakor cela avstrijsko-ogrska armada pred vojno, ki je štela okoli 400.000 mož. Šest in pol milijona Avstrijcev vzdržuje torej dražjo armado kakor prejšnja Avstro-Ogrska s svojimi 52 milijoni prebivalcev.

In kdo plača to armado? Delavec ne, uradnik tudi ne, kajti nobeden nima s čim. Vzdržujejo jo seveda kmetovi davki.

Sedaj pa napravimo račun.

V Nemški Avstriji je okroglo 200.000 samostojnih kmetov. Torej pride skoraj na šest kmetov po en vojak, to je: šest kmetov vzdržuje vojaka, ki stane mesečno samo na plači 1400 K, na leto 16.800 K, tako da pride, ako se sploh ne oziramo na druge nemale državne vojaške stroške, kakor so: vzdrževanje kasaren, orožja itd., na vsako samostojno kmetijo po 2800 kron letnega davka samo za vojaščino.

In sedaj ti vojaki že zopet niso zadovoljni ter se pripravljajo k štrajku. In kaj bo napravila dunajska vlada? Socijalnodemokratska vlada na Dunaju je sprejela med vojsko skorajda samo socijalne demokrate, komuniste, boljševike, anarhiste in enake razvratne elemente. Dunajska vlada je postala radi tega slepa igrača v rokah njene rdeče in rdečkaste armade. Morala bo, hočeš nočeš, dovoliti zvišanje plače in bo s tem na novo obremenila kmeta. Kajti, da bodo dunajski židi: Deutsch, Renner, Seitz itd., ki imajo v rokah krmilo Nemške Avstrije, plačevali iz svojega, tega vendar noben norec ne more pričakovati.

Teh 30.000 socijalistov in komunistov ima Avstrijo vsako minuto v rokah. Oni se spuntajo lahko danes ali jutri, kakor se jim zljubi. Oni so gospodje nad avstrijskim kmetom in ga odirajo dosledno hujše, kakor bi ga mogli najbolj gališki judje.

Koroški kmet, ako hočeš delati tlako rdečemu postopaču v avstrijski uniformi, pojdi in glasuj za avstrijsko polomijo!

Dr. J. Kotnik:

Slovenska narečja na Koroškem.

Sedaj, ko se bo v kratkem času odločila usoda slovenskih Korošcev, sedaj, ko gre za to, ali bo ta lepa zemlja, ki jo je takorekoč od pamti veka oral slovenski plug in jo rosil slovenski kmet in delavec s svojim potom, še ostala slovenska, ali pa se bo čez nekaj desetletij izpremenila v trdo nemško zemljo — sedaj, ko naši nasprotniki uporabljajo vse mogoče zvijače in laži, da bi nas, slovenske Korošce, odvrnili od naše matere Slovenije, sedaj je treba opozoriti tudi na eno izmed teh velikih laži, s katerimi vas hočejo ujeti na nemški lim.

Naši nasprotniki namreč trdijo, da koroška slovenščina ni prava slovenščina, da je nekaj posebnega, da vas Kranjci in drugi Slovenci ne razumejo in mi tudi njih ne — in iz tega sklepa, da se morajo Korošci odtrgati od Kranjcev in ostalih Slovencev ter pridružiti Koroški — ki bo seveda ravnotako nemškoavstrijska provincija ali dežela kakor Tirolska ali Solnograška in Nižja Avstrijska.

Da so ravno kar omenjene trditve naših nasprotnikov popolnoma izmišljene in neresnične, o tem ste se pač že davno lahko prepričali.

Med našimi uradniki je sedaj radi pomanjkanja domačinov tudi mnogo Kranjcev, Štajercev in Goričanov. Vprašajte vaše otroke, ali ne razumejo z lahkoto svojih sedanjih učiteljev, če tudi jo včasih malo drugače zavijejo nego govore v vašem domačem kraju. Idite na sodnijo ali v kakršenkoli drugi urad ali kancelijo, pa boste videli, da sodnik in uradnik brez tolmača lahko govori z vami o vseh vaših zadevah, dočim vas prej niso hoteli razumeti, ali pa so morali imeti zato posebej plačanega in nastavljenega tolmača. Povejte, ali ne razumete v cerkvi vaših duhovnikov, ki vam pridigujejo v ravno istem slovenskem jeziku, kakor se pridiguje v vseh slovenskih cerkvah po Kranjskem, Štajerskem in Goriškem?

Če vse to malo premislite, boste lahko prišli do edino pravilnega prepričanja in sklepa, da smo vsi Slovenci en narod, ki spada skupaj, pa naj si živimo na Koroškem, ali kjerkoli drugod po Sloveniji.

Seveda so naša koroška narečja malo različna od ostalih slovenskih narečij. Radi tega pa še nismo koroški Slovenci nemškega rodu ali pokolenja, čeprav živimo tostran Karavank.

Vsak jezik na svetu ima po več narečij ali dialektov, kakor pravi grška (ne nemška) beseda. Le pogledajte Nemce in videli boste, da ima ravno nemški jezik največ narečij in raznih podnarečij. Ko sem bil njet na Ruskem in ležal ranjen v eni moskovskih bolnišnic, sem imel priliko opazovati, da se celo izobraženi Nemci — oficirji — iz raznih nemških krajev niso mogli dobro med seboj sporazumeti. Takih primerov imate tudi dosti pred očmi. Le vzemite Nemca iz Labudske doline in severnega Nemca, pa boste videli, da se bosta le zijala in gledala, ker se ne bosta mogla razumeti. Navsezadnje pa bosta še kakega Slovenca potrebovala za tolmača, če se bosta hotela o kaki važni stvari pogovoriti. Tudi Kočvarjev, ki se prištevajo med dobre Nemce, živ krst ne more razumeti.

Mi Slovenci pa se med seboj prav dobro razumemo, in ne veliko težje razumemo tudi naše brate Hrvate in Srbe, s katerimi živimo skupaj v eni državi. Tudi Ruše in Poljake, ki so med vojsko delali po naših slovenskih kmetijah, so naši ljudje v kratkem času prav dobro razumeli. In ravnotako se je godilo vsem onim Slovincem, ki so bili v času vojske ujeti. V par tednih so že dobro in razumljivo govorili po ruski.

Na Koroškem imamo tri večja slovenska narečja ali dialekte. Ziljsko narečje, ki je eno najbolj starih slovenskih narečij in v katerem so najbrže spisani takozvani brižinski spomeniki iz 10. stoletja, rožansko narečje, ki sega od Beljaka do Mohliča, in podjunske narečje, ki ga govorimo po vseh krajih Podjunske doline. Vsa ta narečja pa tvorijo koroško skupino slovenskih narečij in spadajo prav tako k slovenskemu jeziku kakor narečje, ki ga govorijo okoli Maribora, ali na Dolenjskem, ali v Goriški okolici in so ravno toliko vredna kakor vsi ostali slovenski dialekti. Kajti jezik je kakor drevo, od katerega gredo na vse strani veje in vejice, ene na sever, druge na jug, ene stoje višje, druge nižje, pa vse skupaj tvorijo eno samo drevo in so zanje enako vredne.

Zato, dragi Korošci, ne dajte se preslepiti od raznih ničvrednejšev in plačanih postopačev, ki trdijo, da Korošci ne govorimo pravilnega slovenskega jezika, ampak mislite z lastnimi možgani in sodite po svoji dobri slovenski pameti in prišli boste do edino pravilnega sklepa, da smo vsi Slovenci na Koroškem, Štajerskem, Kranjskem in Primorskem en narod, in ker naj-

večji del tega našega naroda živi v Jugoslaviji, zato se moramo tudi pri glasovanju odločiti edino le za Jugoslavijo, kajti veja mora biti tam, kjer stoji drevo, drugače bi se posušila. Mi pa hočemo živeti!

Glasovanje.

Četrti razglas.

I. poglavje.

Meje plebiscitnega ozemlja in pasov I. in II. so v glavnem določene v členih 49. in 50. St. Germainске mirovne pogodbe. Delo medzvezniške plebiscitne komisije, ki ji je bilo prepuščeno, da podrobno določi nekatere mejne dele, je v teku in se dokonča kar najhitreje. Osebe, ki dvomijo, ali se nahaja njih bivališče v plebiscitnem ozemlju, oziroma v enem ali drugem pasu, naj se za informacijo obrnejo na dotični okrajni svet (District Council).

II. poglavje.

Glasovalna pravica.

1. V smislu člena 50. St. Germainске mirovne pogodbe ima pravico glasovati vsaka oseba obeh spolov,

- a) ki je dosegla dne 1. januarja 1919 ali pred tem dnevom starost 20 let, in
- b) ki je imela 1. januarja 1919 svoje redno bivališče v pasu, kateri je podvržen plebiscitu in
- c) ki je ali

1. rojena v tem pasu, ali

2. je imela, dasiravno ni rojena v tem pasu, že izza dobe pred 1. januarjem 1912 v njem svoje redno bivališče, ali pa

3. dasiravno ni rojena v tem pasu, je imela pravico pristojnosti že izza dobe pred 1. januarjem 1912.

2. Da ima torej kdo glasovalno pravico, mora zadostiti prvima dvema pogojem (a in b), in enega od teh od c navedenih pogojev. Kdor ustreza pogojem glede starosti in rojstnega kraja, treba da je redno bival v plebiscitnem pasu dne 1. januarja 1919.

3. Kdor sicer ustreza pogojem glede starosti in bivališča dne 1. januarja 1919, a ne tudi onemu, glede rojstnega kraja, je treba, da je dne 1. januarja 1919 že najmanj sedem let, to je najkasneje od 1. januarja 1912 naprej redno prebival ali bil pristojen v plebiscitnem pasu.

Beseda „pas“ v odstavkih b) in c) člena 50. Saint-Germainске pogodbe se mora razumeti v širšem pomenu tako, da pomeni celo plebiscitno ozemlje.

Splošna izključitev.

4. Osebe, ki so bolne na duhu ali slaboumne, so izključene od glasovanja.

III. poglavje.

Izvrševanje glasovalne pravice.

1. Za glasovanje upravičena oseba bo glasovala v glasovalni občini (v Celovcu v glasovalnem okraju), v katerem je v dobi, ki se konča dne 1. januarja 1919, prebivala najzadnje šest mesecev zaporedoma.

2. Nihče ne sme glasovati v obeh glasovalnih pasovih.

3. Nihče ne sme glasovati več nego enkrat, to je, več nego v eni glasovalni občini (v Celovcu več nego v enem glasovalnem okraju).

IV. poglavje.

Glasovalna oblastva.

Medzvezniška plebiscitna komisija je postavila za neposredno nadzorovanje in izvršitev plebiscita ter za podrejene posle dvoje oblastev, t. j.

- a) Okrajne svete (District Councils) in
- b) Občinske glasovalne odseke (Commune Councils).

V ta namen bo za vsako občino na deželi in za vsak glasovalni okraj v Celovcu, ki jih je osem, postavljen občinski glasovalni odsek 6 članov, v katerem so v enakem številu zastopani jugoslovanski odnosno avstrijski interesi. Meje glasovalnih okrajev v Celovcu se točno skladajo z mejami upravnih okrajnih svetov ter se morajo v dvomljivih slučajih ugotoviti v uradu okrajnega sveta za mesto Celovec (District „F“).

Okrajni sveti bodo čimprej sestavili občinske glasovalne odseke v Celovcu in drugod ter bodo imenovali po enega predsednika in tajnika in sicer tako, da zanesljivo poskrbe

- a) da predsednik in tajnik v nobenem primeru nista zastopnika istih interesov, bodisi jugoslovanskih ali avstrijskih;
- b) da bo skupna svota predsednikov in tajnikov, ki zastopajo jugoslovansko odnosno avstrijsko stvar, v vsakem okraju enaka;
- c) občinski glasovalni odsek odloča z navadno večino glasov, predsednik glasuje kakor drugi člani in nima odločilnega glasu;

Dnevne vesti.

Zopet Umgruppierung! V sredo dne 1. septembra 1920 so imeli zaupniki Nemcev in nemčurjev v Velikovcu v salonu g. Jožefa Nagele pd. Sternwirta sestanek, na katerem so se posvetovali o obupnem položaju, ki je za nje nastal vsled poloma v Grebinju. Sklenili so nov načrt za agitacijo kakor nekdanji avstrijski generali, kadar so bili premagani — takozvano Umgruppierung. Ob tej priliki je daroval Nagele za povzdigo poguma posebno kapljico piva (specijaliteto), katerega so krstili za Befreiungsbier, ki se je zaupnikom z ozirom na mačka v Grebinju čez vse dobro prilegel.

Uvedenje selske službe. Z dnem 16. avg. 1920 se je uvedlo pri kr. poštne uradu Libeliče dostavljanje poštnih pošiljatev po selskem pismošu v sledeče vasi: Gorče, Gradiče, Ilmica, Potoče in Libeliška gora. Dostavljanje se bo vršilo v prvih štirih krajih ob torkih in petkih, v zadnjem pa ob sredah in sobotah.

Goselna vas. V noči od 24. do 25. avg. 1920 je bila posestniku Matevžu Parteju iz hleva ukradena kobila, ki je 15.000 kron vredna. Kdo jo je ukradel, še ni znano.

Koroški konvikt v Kranju. Tudi letos gremo v Kranj. Pismena obvestila razpošljem vsem. Jož. Dobernik, prefekt, Ravne, pošta Rožek, Koroško.

Zobozdravnik dr. Janežič ordinira od 1. septembra naprej vsak dan na Bledu, vila Rikli.

Neznana divja žival mori ovce in goved na Jezerskem. Vsi se še spominjamo, da je divjala pred leti na Golici (Koralpe) divja žival, ki so ji pravili „Bauernschreck“. Taka žival se je priklatila tudi na Jezersko. Na planinah je bilo tekom letošnjega polletja veliko število ovc od neznane divje živali umorjenih, pa niso bile raztrgane. A ne samo ovce, tudi govedo mori. Na Komendski planini je bil umorjen telček, na Makovi pa telica. Ove pa je bilo najmanj 30 do 40 uničenih. Uničene živali ležijo na hrbtu, so na vratu in na prsih močno ranjene in pregrizene, drob je pojejen in kri izpita. Raztrgane pa niso in z mesta jih žival ni spravila. Ljudstvo misli, da mora divja žival biti ris, ker ima tako grozne kremplje, s katerimi uničeno žival globoko skozi kožo prederi. Videl te živali še ni nihče, pač pa so našli pastirji na planinah sled, ki je podobna veliki mačkovi nogi. Pogumni lovci iz Kranja so se bojda že podali na lov te neznane mrcine. Pa ne da bi bila Jugoslavija tega kriva, ko je razsajal Bauernschreck, še ni bilo Jugoslavije!

Dopisi.

Velikovški okraj.

v Potoče pri Libeličah. Od nekdanj že so razkričane Potoče kot nemčurska vas, predpostojanka utrjenega Labuda. Toda ta trditev ne odgovarja popolnoma resnici. Južna, vzhodna in zapadna vrata so trdno in neomajno naša bila že nekdanj, kakor danes. Le proti severu je prost izhod, dovolj širok za tiste, ki mislijo po končanem plebiscitu iti in iz ljubezni do bližnjega oddati ter razdeliti vse svoje imetje med trpeče Avstrijce. Dobro se zavedajo, da je za služno delo pomagati revežu v sili, sami pa še tudi štejejo lepo število živine v hlevih, z dinarji napolnjene mošnje in polne kašče. Sredi vasi, ne daleč od lipe pri znamenju, tam pri vaškem koritu je naš potoški parlament. Ljudje, ki prihajajo mimo, se ne morejo dosti načuditi zgovornosti naših žensk, kadar zajemljejo vodo iz korita. Pa pravijo, da bi bilo vse za Jugoslavijo, ako bi ne imeli Srbov. Res, da vedno nekoliko počasi mislite, a le pojdite z menoj nazaj in pogledajte, kakšno je bilo vaše zadržanje v borbi koroških Slovencev tekom zadnjih let! Ko smo volili mi pred vojsko slovenskega poslanca Grafenauerja, ste nam nasprotovali in volili nemčurja, čeravno tedaj o Srbih še niti govora ni bilo. Ko smo po majniški deklaraciji leta 1917. in 1918. hoteli imeti Jugoslavijo v okvirju Avstrije, tako da bi ne vladali več v Avstriji Nemci in na Ogrskem Madžari, ampak da bi si vsak narod v Avstriji sam odločeval svojo usodo, tedaj ste nam spet nasprotovali in bili za nadvlado Nemcev. Ko smo se po razpadu Avstrije združili z brati iz kraljevine Srbije, potem so se šele začeli oglašati hudobni jeziki, ki še danes ne mirujejo, ampak tekmujejo v zabavljanju čez Jugoslavijo. Nekaj dni sem, pa se je položaj popolnoma izpremenil. Na „Paternuževo žegnanje“ so tako pokali topiči, da so se tresle cele Potoče, še bolj pa so menda trepetale pred vrlimi fanti iz Žvabeka in Doba, ki so nas ta dan posetili, ko smo ustanovili fantovsko društvo. Z ozirom

na novi položaj je bil parlament odgoden in nihče ne ve, kdaj se zopet skliče; ni pa izključeno, da se še vršijo tajne seje in posvetovanja. Na vasi hodi vse mirno po svojih opravkih, hrup parlamenta je utihnil, a sedaj spravljajo baterije, kanone na varna in skrita mesta, streljajo se s strupenimi pogledi, da teče ne kri, ampak voda od vaškega korita. Na Paternuževo nedeljo so si nekateri želeli, da bi bila vsaka občina obdana s kitajskim zidom. Sedaj pa se res zna zgoditi, da bomo Potoče plankali; toda planke bomo potegnili vedno ožje skupaj in ne vemo, če jih bomo nazadnje še rabili, ko bo zavihrala kot znamenje zmage belo-modro-rdeča zastava visoko nad potoškimi strehami.

v Šmarjeta — Važenberg. Šentvidski okrajni glavar Jessernigg, ki je sosesestnik veleposestva gradu Telenberg, se je dóslej za svoje posestvo prokletlo malo brugal, a letos pa je prišel v Šmarjeto, čeravno stalno v Nemški Avstriji bivajoč, kar brez potnega lista z namenom — nam je to znano, — da tukaj na tistem agitira za spufano avstrijsko republiko. Ker je bil brez postavnih potnih listov v Šmarjeti, so ga naši orožniki peljali na okrajno glavarstvo, kjer so mu dali ukaz, da mora tekom 24 ur oditi nazaj v Št. Vid. Mož se pa sedaj v „Freie Stimmen“ pritožuje čez krivico, katera se mu pa ni zgodila, ker, kdor hoče priti v naš pas iz Nemške Avstrije, mora imeti pravičen potni list in tega Jessernigg ni imel. Kako žalostno za nemško-avstrijskega okrajnega glavarja, da ne pozna ali noče poznati postavnih predpisov, ki veljajo tudi za njega. Če pravi, da ima glasovalno pravico v pasu B, ne sme pozabiti, da ima stalno bivališče v Nemški Avstriji in ne sme morda trditi, da stanuje stalno v Celovcu. To bi bila pri Slovencu laž, a pri Nemcu povod za pritožbo. — (Op. uredništva: Jessernigg, ki ima milijonsko premoženje, je nam radi svojega vsenemškega mišljenja še dobro znan iz časa pred in med vojno, ko je pri deželni vladi v Celovcu igral močno vlogo. Mož je slovenskega pokolenja iz šentpeterske občine v velikovškem okraju in je postal imeniten, odkar se je izvedlo, da je dobival iz invalidne šole v Celovcu za svojo družino čevlje po 45 kron, pri tem pa je, kakor že omenjeno, milijonar. Takšne patrone ima Nemška Avstrija za okrajne glavarje!)

Boroveljski okraj.

Borovlje. V tovarni se je ponesrečil delavec Matej Ferendorfer. Star je bil 64 let in je že 33 let delal v tovarni. Bil je zaveden Slovenec, od vsega začetka član delavskega društva. Vojne razmere so ga prisilile kakor tudi vse druge, da je pristopil k nemški soc. dem. organizaciji. A dobro se ni počutil v nji kot zaveden Slovenec. Nikoli svojega prepričanja ni skrival in je tudi prezgodaj legel v grob kot žrtev tega prepričanja. Ko bi bil zatajil svojo mater, bi mu bili že davno preskrbeli lažje delo, da bi mu kot staremu možu ne bilo treba ležti na lojtre, s katere je padel in se ubil. Ta slučaj zopet kaže, kako neopravičeno se večina boroveljskega delavstva imenuje socialistično. Socialnega čuta niti sence nimajo. Ime je samo tisti plašč, pod katerega skrivajo svoje nemško-nacionalno, oziroma nemškutarsko lice. Ližejo pete in se vdinajo tistim nemško-nacionalnim gospodom, ki so jih skušali nekdanj z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi uničiti. Stroške te nemško-nacionalne socialistične politike pa plačuje ubogi delavec. Kdo se zmeni zanj? Gospodje sedijo na mehkih stolčkih, so plačani od Avstrije, ti ubogi delavec pa trpi in garaj in ko bi se moral na stare dni podati k počitku in mirno uživati sadove svojega dela, pa te to delo ubije. Ali bo vedno tako? Kako dolgo še? Dokler sam ne boš odprl oči in pokazal svojim zapeljivcem vrata. Strgaj krinko socializma z nemško-nacionalnih kapitalističnih lic!

Borovlje. (Nevarno je, se jeziti na Slovence.) Dne 26. avgusta je nenadoma umrl Janez Janežič, eden najhujših nemškutarjev na Koblju. O mrtvih govori samo dobro! Zato molčimo o njem. Zamolčati pa ne moremo značilnih okoliščin njegove smrti. Popoldne se je repenčil in na vse pretege jezil nad eno naših žen in na te preklemane Slovence, ki so tako predrzni, da si upajo živeti in dihati v socialistično nemško-nacionalnem ozračju. Pa glej! Ta jeza je tako razburila njegovo srce, da ga je zadela kap. Vi nemški kljukci, zapišite k svojim bedastim dvajset zapovedim še eno: ne jezi se po nepotrebnem čez Slovence!

b Žihpolje. Nekoncesioniran informačni in propagandni zavod Lorenc Plaš na Žihpoljah. Daje vsestranske kreditne in privatne informacije glede nemčurske propagandne organizacije za plebiscit. Razpošilja notice in oglase v „Freie Stimmen“ in „Lausmannschaft“. Razširja nemčurske propagandne letake in druge tiskovine

d) ako je v kateremkoli predmetu, ki se razpravlja, na vsaki strani enako število glasov, se zadeva odstopi okrajnemu svetu, čigar odločba je konečna in obvezna za vse udeležence;

e) glavna naloga občinskih glasovalnih odsekov je, da zgotove glasovalske imenike, ki so podlaga plebiscita. Zato se bodo posluževali vseh razpoložljivih virov za informacije ter bodo sprejemali tudi od udeležencev osebne prijave za vpis v glasovalske imenike;

f) prijave za vpis v glasovalske imenike se morajo poslati ali osebno izročiti glasovalnemu odseku občine, v kateri ima dotična oseba glasovalno pravico v smislu III. poglavja. Prijave se mora izvršiti na golici, ki jo je predpisala Medzavezniška plebiscitna komisija in ki bo brezplačno na razpolago v uradih občinskih glasovalnih odsekov.

V vsaki prijavi morajo biti sledeči podatki:

1. Ime in priimek ter natančen sedanjí naslov,
2. dan in leto rojstva,
3. rojstni kraj,
4. kraj ali kraji v plebiscitnem ozemlju, v katerih je prijavljen imel svoje redno bivališče dne 1. januarja 1919,
5. od kdaj in do kdaj je prebival v vsakem kraju,
6. podpisana izjava sledeče vsebine:

„Jaz (ime in priimek) izjavljam, da predstojeci podatki odgovarjajo resnici po moji najboljši vednosti in vesti, nadalje izjavljam, da se nisem prijavil za vpis kot glasovalec v nobenem drugem glasovalnem središču v pasu A ali B.

Podpis:

Po pošti poslane prijave naj se priporoče (rekomandirajo). Občinski glasovalni odsek mora potrditi prejem prijave.

V. poglavje.

Vpogled v uradne zapiske.

Takoj po razglasenju teh določb in do nadaljnih odredb medzavezniške plebiscitne komisije bodo državne, cerkvene in mestne oblasti pasa I. in II., katerim so izročeni v varstvo v sledečem navedeni zapiski in listine za leta 1899.—1919 (obe leti všteti), dale te zapiske in listine javno in brezplačno na vpogled vsak dan med 9. uro predpoldne in 3. popoldne ter izročila na zahtevo vsake osebe nad 20 let brezplačno in takoj uradno overovljene izpiske. Vpogled je dovoljen v

hišne listine in zglasilnice,
matice za rojstva, poroke, smrti in pogrebe,
zemljiške knjige in deželne deske,
sezname, ki se nanašajo na pridobitev ali uživanje domovinske pravice,
volilne imenike za mestne, občinske ali druge volitve.

Glasovali bomo za Jugoslavijo z belimi listki, ki bodo nosili napis „Jugoslavija“. Listi za Nemško Avstrijo so zeleni. Značilno! Belo — čista vest, zeleno — zelena zavist! Zelenci so Nemci in nemškutarji.

Do 15. septembra se morate oglasiti kot glasovalci pri občinski glasovalni komisiji! Ne zamudite! Vsi na delo! Zmaga mora biti naša!

Politični pregled.

Naša država.

Dne 31. avgusta se je zopet sešlo narodno predstavništvo. Ministrski predsednik dr. Milenko Vesnić je podal vladno izjavo. Kaj je povedal? Agrarno vprašanje se bo v smislu izjave regentove uredilo. Veleposestniki bodo za to dobili odškodnino. Pridno moramo vsi delati, da uredimo državo. — Rusko-poljski spor je ostal za nas brez posledic. Mi se ne vtikamo v take stvari in tudi nočemo vojske. — Zopet se bodo sešli naši in italijanski zastopniki, ki se bodo pogovarjali o jadranskem vprašanju. Tudi v Rimu so baje prišli do prepričanja, da se to mora urediti. — Arnavti so jeli napadati demarkacijsko črto. Kaznovali smo jih in jih pognali nazaj. — Z Grško nas veže prijateljstvo, z Romunijo iskreno prijateljstvo, s Čehoslovaško smo se zvezali. Sami se moramo braniti in se ne smemo več zanašati samo na pomoč velesil. Tako je govoril naš ministrski predsednik — pa pravijo „Freie Stimmen“ in drugi celovski listi, da smo bojevit, da bo vojska. Prazne marnje! Naj obdrže modrost za se! Celozemlje smo v dobrih odnosih — seveda ne s celovškimi vsenemci, ki so vse prej nego mirno presojujoči politiki.

iste vrste v celi občini. Oskrbuje v celovski „Lügenfabriki“ dovršene lepake, kakor znane „Kärnten den Kärntnern“, „Rosentaler öffnet die Augen“ itd. ter rdeče-bele zastave in vsakovrstno drugo propagandno in reklamno blago. Prevzema plakatiranje omenjenega, pristno nemčurškega materiala za celo občino, na željo tudi izven občine. Postrežba hitra in točna ter brezplačna, ker je podjetje financirano od nemškega „Heimatdiensta“. Nemčurji! Ne zamudite prilike, izrabite ceno priljubljenosti in se obračajte v vseh vaših skrbih na naš zavod, kjer vsak lahko natančno izve, s kako ogromno večino bodo zmagali Nemci! Čas hiti — samo še do plebiscita, ker po glasovanju bodo vaš slavi zavod razpuštili — Slovenci. Radi olajšave posameznega dela naznanjamo, da so od nas pooblaščen in mastno plačani „agenti“ ali takozvani „Laufburši“, sledeči: Bivša nadučiteljja Grabner in Ottowitz, razni Jaritzi, Lučovniki, Pihlerji, Maleti, Mikši, Ogrisi, Walcher, Boschitz, Woath, Hoinig, Ingarski, „Žnudi“, Honz, Andrej v zgornjih Doleh, Fili, Pašnik in Jager v Golšovu. Glavni kurir med Žihpoljem in Celovcem pa je bivši železniški nastavljenec Šmid s svojim „konfisciranim“ obrazom, ki je od samega prenapornega letanja že čisto nervozen in ves kriv. — Toliko damo našim zavednim nemčurjem na znanje. — S spoštovanjem informacijski in propagandni zavod Lorenc Plaš na Žihpoljah.

b Hodiše. Ker so po vseh nemškutarskih hišah razobesili nemške zastave, so seveda to storili tudi Kuškerjevi, Pišov kovač in Odrej, ki je zaradi tega štoknil z nogo žene mater, ki mu je to malo branila storiti, in je morala zaradi njegove surovosti proč. Lepa nemškutarska kultura, kaj ne, pri kateri še matere ne bodo več varne življenja.

b Žihpolje. Ob dobro ime in v slab glas bi me kmalu spravilo vse nemškutarstvo, posebno med njimi Mokre iz Sekire, Papež, Pišov kovač, Žestini iz Vetrinja in Ražovi iz Žihpolj. Ker se je stvar zaradi mene zelo razširila, dam s tem na znanje, da sem skoraj čisto nedolžen in nisem bil, kakor se splošno govori, kaznovan. Res je, da sem kupil stvari od vojakov, pa ne toliko kot se govori, da bi se pa jaz tudi udeleževal izpraznenja, je pa grda laž, proti kateri bom pri sodnji nastopil. — Ludovik Zwander.

b Ribnica. Dragi „Mir“! Ti nča vieš 'a'u je pr nas fletno, vieš skor b biv posabu, da mor'm am bart tud na te 'ej šribat', pa na smieš žinjat', da sem morebit' pteln, pardon, niemčur post'v, bl da sem že umrv, na'a, samu cajta čem, morm zmiram našo menezarija hlad't. Učar je pa bu fletno, vieš v Vrdih je biv nemčurški shod, še nkol, knisem se an tekaj smejov, naši ptlini so bli pa tk jezn' da so se zviečiera spravl' na Kranjiv puot, na tiest' saj marnvat' ča zna, bil pa mihat'! K ban še 'oj vedov, ban pa spet šribov, danes morm pa lōč, me žavod'c boli, sem se učara cvelko smejav. Pa 'o prid'n bod'ta ptlini, folksmaleroveci, kar bo pa še puot ambart začev.

Cerkvena vest.

Sv. Križ nad Dravogradom. (Tridnevica.) O Marijinem imenu, dne 12. sept. 1920, mine prvo leto, odkar se je prenesla semkaj čudodelna podoba naše ljube Matere višarske. Zato bo tu dne 10., 11. in 12. sept. 1920 slovesna tridnevica s pridigami in slovesnimi opravili. Moliti hočemo zlasti tudi za srečen izid glasovanja. Romarji, prisrčno povabljeni!

Gospodarstvo.

Kaj početi z denarjem avstrijske republike?

Država, ki ima nekaj nad 6 milijonov prebivalcev, ima 53 milijard K dolga. Meseca julija je izdala samo za 1 milijardo 800 mil. K novih bankovcev, tako da je narastla skupna svota že čez 18 milijard kron v papirju. V celi državi ne najdete nikogar, ki bi trdil, da je mogoče tej državi izpolniti vse obveznosti. Kot po francoskih vojskah in po zadnji nemški, ji je bankerot neizogiben. Nam gre le za to, kako naše ljudi obvarovati te nesreče, ker je pri nas še mnogo avstrijskih bankovcev, bodisi pri nemčurjih, bodisi pri naših ljudeh, ki prodajajo za avstrijski denar. Kdor ima avstrijski denar, naj nakupi v Celovcu ali železnine ali blaga ali katerekoli stvari, da se ga iznebi.

Kdor ima v Celovcu ali drugače kje v Nemški Avstriji naložen denar, ki ga je vložil po 1. novembrom 1918, naj ga dvigne in spravi v železnino ali blago ali kako drugo potrebno stvar, dokler je še meja odprta in dokler še Celovčani kaj blaga imajo!

Jugoslovanski denar kolikor mogoče štedite, kolikor mogoče, ker začenja dobivati veljavo. Lahko se zgodi, da bode za 5000 K, ki so danes še malo vredne (slaba krava!), dobil celo hišo, kot pred vojsko.

Pred vsem pa se varujte posojil. Posojilo danes najeto kaj malo zaleže. S tem, da vrednost denarja raste, bo odplačilo vsak dan težje. Misliti si moramo, da smo ravno v nasprotnem gibanju kot začetkom vojske. Tedaj je denar v vrednosti padal. Za vsako stvar so se ponujale višje cene dan za dnevom. Kdor je bil 10.000 K dolžan, za kar bi bil tedaj rabil odprodaje 50 krav, je 1. 1919. lahko plačal z odprodaje le dveh krav, ki niti lepi nista trebali biti. Kdor pa danes posojilo najame recimo 10.000 K, da bi si kupil 2 slabi kravi, se mu prav lahko zgodi, da bo v petih letih moral prodati celih 50 krav, da se bode istega znebil. Torej ne delajte sedaj dolgovi, če niste prisiljeni.

Ker ljudje ne znajo ceniti danes denar, bi bila dolžnost naših oblasti, varčevanje nekoliko izsiliti s tem, da zabrani veseljačenja, igranje za visoke svote, pijančevanje. Po šolah pa bi se naj začele zopet uvajati „Čebelice“. Ravno tako po naših društvih. Naše oblasti bi mogoče tudi mogle nuditi nekatere ugodnosti mladostnim štedilcem.

Pred vsem pa glede denarja danes pozor! **Promet z bankovci v Avstro-ogrski banki.** Zadnji zaključek Avstro-ogrske banke izkazuje v prometu 63,9 milijard kron v bankovcih. Od teh odpade na avstrijsko poslovanje 18,7 milijard. Od konca junija do konca julija je narastlo število bankovcev v avstrijski republiki za 1,8 milijard kron. — Srečen finančni minister, ki ima v rokah tiskarno z bankovci, nesrečno pa ljudstvo, ki bodeš s časom imelo v rokah le sam papir brez vrednosti.

Tržne cene v Velikovcu v sredo, dne 1. septembra 1920.

	K	v
Goveda, za pleme, živa teža . . . kg	13—14	—
(klavna), „ „ „ „ „	10—12	—
Praščiči . . . „ „ „ „ „	30	—
Pšenica . . . „ „ „ „ „	9	—
Rž . . . „ „ „ „ „	6	—
Ajda . . . „ „ „ „ „	6	—
Oves . . . „ „ „ „ „	4	—
Maslo . . . „ „ „ „ „	60	—
Krompir . . . „ „ „ „ „	2	—
Jabolka . . . „ „ „ „ „	2	—
Hruške . . . „ „ „ „ „	3	—
Kumare . . . „ „ „ „ „	1	50
Fizol (sveži) . . . „ „ „ „ „	4	—
Zelje . . . „ „ „ „ „	2	—
Paradižnik . . . „ „ „ „ „	6	—
Buče . . . „ „ „ „ „	1	50
Leča . . . „ „ „ „ „	5	—
Kokoši . . . „ „ „ „ „ komad	30	—
Piščanci . . . „ „ „ „ „	15—20	—
Jajca . . . „ „ „ „ „	1	60

Promet je bil precej živahen.

Nove knjige in časopisi.

Cirilova knjižnica, 2. zvezek. — Jugoslovanski Piemont. Zgodovina Srbije od Črnega Jurja do kralja Petra. Prvi del. Spisal dr. Leopold Lenard. Maribor 1920. Cirilova tiskarna. Str. 152, cena 14 kron brez poštne. Poština znaša 1 K 60 v za komad. — Cirilova tiskarna se je odločila izdajati knjižnico, ki naj odpomore zelo potrebnim. Poznati moramo naš narod, našo državo, našo preteklost in sedanjost. Stara avstrijska šola nam ni o tem nudila skoraj ničesar, v našem jeziku nimamo o našem domovinoznanstvu nobenih preglednih priročnih spisov. Izšel je torej pred meseci prvi zvezek Cirilove knjižnice, ki obravnava „Našo državo“. Sedaj je izšel drugi pod zgoraj navedenim naslovom, ki obravnava prvi del zgodovine novejšje Srbije, to je one jugoslovanske zemlje, ki je kot na Laškem Piemont, bila izvor ujedinjenja in oslobojenja našega naroda. Knjižnica je pisana kolikor mogoče poljudno, da bo zanimala tudi širše sloje, a vendar tudi znanstveno in kritično, ker ne pripoveduje samo, ampak tudi dokazuje in utemeljuje. V prvem poglavju pojasnjuje kulturne in socialne razmere srbskega naroda ob prehodu pod turško robstvo, v drugem opisuje srbske vstaje do Črnega Jurja, deda našega sedanjega vladarja, a v tretjem vstaje Črnega Jurja do prve osvoboditve Srbije. Knjižnica je torej v sebi zaokrožena celota, ker opisuje srbske boje za neodvisnost od časa, ko je izginila stara srbska država, pa do dne, ko srbski narod zopet stopi na pozorišče evropske zgodovine kot državen činitelj. V drugem delu bo sledila nadaljna zgodovina Srbije Karadjordjevičev. Knjižnica je zelo lepo izdelana, tiskana na zelo finem, močnem papirju, kakor je redkost pri sedanjih razmerah. Cena je s 14 kronami zelo nizka.

Listnica uredništva.

Črna: Drago ne bomo priobčili. Pozdrav! — Is velikovske okolice: Podatke porabimo za članek. Hvala! — Borovlje-Radiše: Tisti naj gre na Madžarsko, če mu tam bolj ugaja! Ker imamo malo prostora, nismo objavili. Zdrav! — Bistrica pri Pliberku: V dopisu omenjeni bodo vsi glasovali za Jugoslavijo! Razumeli? — Sveče: Naznanite jugoslovanskega uslužbenca pristojni oblasti, pa bo več uspeha! Pozdrav!

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah. Odgovorni urednik: **Otmir Mihalek**. Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

Kuharica ki se razume tudi na gospodinjstvo, išče službe k poštenu, krščanski družini, najraje v župnišče. Naslov pove upravništvo „Mira“.

Žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da so naš preljubljeni oče

Matej Weiss

dne 2. septembra 1920, ob 3/4 10. uri, po kratki in težki bolezni, mirno v Gospodu zaspali.

Zemski ostanki rajnega se bodo v soboto ob 10. uri (stari čas) v Pokrčah položili k zadnjemu počitku.

Priporočamo rajnega v molitev in blag spomin.

Pokrče, 2. septembra 1920.

Žalujoči zaostali.

Štampilje vseh vrst in pečate iz medi za dobavlja pečatni vosek najhitreje in najceneje

Prešernova ulica 1.

Tovarniška zaloga papirja in specialna trgovina pisarniških potrebščin.
Brzjavi: **Papiršef Maribor.**

Naznanilo.

Dolg, zelen lovski površnik (Hubertus-Mantel) sem **pozabil** pri izstopu na postaji Pliberk v četrtek, dne 2. septembra 1920, v popoldanskem vlaknu, ki vozi iz Grabštanja do Maribora. V desnem žepu površnika je bil sobni ključ, v levem material za popravilo koles. Pošten najditelj se prosi, da povrne vse proti dobri nagradi v **kavarni Ankele, Pliberk.**

Več pridnih, zanesljivih

delavcev

sprejme takoj proti dobri plači

Koroška gospodarska družba
Šinčavas.

Pozor, trgovci!

Ilirija terpentini, čistilo, črno in rjavo, tucat K 60.—
Kebrovo voščeno čistilo, črno . . . „ „ 47.—
„ „ „ rjavo . . . „ „ 50.—
Cipulin „ „ „ črno . . . „ „ 45.—
Nerin „ „ „ „ . . . „ „ 39.—

priporočila veletrgovina

Osvald Dobeic, Ljubljana
Sv. Jakoba trg 9.

Pri večjem odjemu popust. Solidna in točna postrežba.

Vzgojišče za deklice (internat)

v „**Narodni šoli**“ v št. Rupertu pri Velikovcu

se priporoča p. n. slovenskim starišem. Sprejmejo se deklice, ki hočejo obiskovati gimnazijo, učiteljšče ali meščansko šolo v Velikovcu, ljudskošolske učenke, ki hočejo obiskovati javno petrazredno dekliško šolo v „Narodni šoli“ in večje, šoli odrasle deklice, ki želijo obiskovati gospodinjstvo šolo v „Narodni šoli“. Začetek novega šolskega leta se bo pravočasno naznanil, na gospodinjstvo šoli se pa začne zimski tečaj dne 1. novembra 1920. Nadaljna pojasnila dajejo šolske sestre v „Narodni šoli“ v št. Rupertu pri Velikovcu.